

SƯ GIÁC NGUYÊN - PHẨM CÂY LAU 5

Kalama tri ân đh Võ trí Mạnh ghi chép.

Nay tôi nói với Đại chúng lúc tôi giảng thì tôi tránh tuyệt đối cái chuyện công kích, bài bác, dè bỉu, báng bổ người khác. Nếu quý vị có một cái hiểu lầm nào đó thì chuyện đó là ngoài ý muốn nha. Tiêu điểm của Phật tử Nam Tông đúng nghĩa nha, còn Phật tử Nam Tông thì tôi không nói, đó là mình chỉ cần siêng một xíu thôi thì mình sẽ có những kiến thức rất đồng bộ về giáo lý, mình có thể biết bốn thiên là cái gì? Thất Giác Chi là cái gì? Bát chánh đạo là cái gì?

Ví dụ như: Phật tử Thái Lan mình hỏi năm chi thiên là cái gì? Là họ trả lời rốp rốp à. Còn Phật tử Bắc Tông thì họ có định nghĩa về thiên nó rất là rộng, có nhiều định nghĩa, họ nói rất là nhiều định nghĩa. Còn Nam Tông thì rất là rõ ràng, ví dụ hỏi sơ thiên là gì, thì sơ thiên là lia bỏ năm triền cái và có đủ năm chi thiên, cái đó là cái chuyện cốt nhất, đó là định nghĩa cơ bản nhất mà phải biết. Năm pháp làm cho mình bị mê ngủ ở đời là chỉ cho 5 triền cái.

Triền cái tiếng Pali là “...” có nghĩa là che khuất. Thí dụ như cái trí tuệ Đức Phật gọi là “...”, có nghĩa là cái trí vô ngại, hay là vô ngại trí, là cái trí không có bị cái gì che đậy hết. Ví dụ như vị Độc Giác Phật, tu Ba la mật 2 A tăng kỳ và một 100 ngàn đại kiếp. Khi thành rồi thì vị Phật Độc Giác chỉ quán xét về 2 A tăng kỳ thôi, Hai vị Thanh văn đại trí, hai bên Ngài Chánh Đẳng Giác, các vị chỉ nhớ được một nửa Phật Độc Giác thôi. Riêng các Ngài Thanh văn như là Ngài Ca Diếp, Ngài Anan thì nhớ đúng cái thời gian mình tu ba la mật. Riêng vị Chánh Đẳng Giác thì tu 20 A tăng kỳ, thời gian tu ba la mật thì chắc chắn có giới hạn. Còn khi mà thành rồi, thì sức nhớ về quá khứ là không giới hạn và cái sức quán xét về tương lai là không giới hạn. Giống như khi lên đỉnh núi rồi, thì nhìn thấy hết không có gì bị che hết.

Năm cái pháp này có nghĩa là ngăn che. Trong Tăng Chi Bộ Kinh, Đức Phật nói: “Tâm bị dục cái chi phối giống như chén nước bị pha màu vậy đó.” Dục cái có nghĩa là thích hưởng thụ trong 5 cảnh dục từ 6 căn. Thích, nghe, ngửi, nếm xuất phát từ các dục. Mà trong thiên Chi và thiên Quán thì rất là kỵ cái này. Nên khi mà ngồi thiền mình có nhớ món ăn hay là một cái hưởng thụ nào đó chẳng hạn thì đó cũng là dục cái.

Cho nên từ gốc của nó là “...”, tham dục cái thì trong Kinh Đức Phật nói giống như là chén nước bị pha màu vậy đó. Tâm sân thì là Sân độc cái, tâm mà bị cái này chi phối thì giống như là nước đang bị sôi sục. Sân độc là cái sự bất mãn trong chuyện này chuyện kia, cái này nó không liên hệ đến dục, nhưng mà mình nhận diện nó là tâm sân.

Tâm mà bị hôn thụ chi phối, hôn ở đây là hôn trầm, thụ miên, tiếng Pali là “...”, thì cái tâm mà bị hai cái này chi phối thì làm cho mình lười biếng. Còn bị nặng thì làm cho mình bị buồn ngủ, tâm mà bị hai cái này chi phối thì giống như nước bị rong rêu. Còn cái tâm mà bị Trạo hối chi phối giống như nước bị gió thổi. Là sự tiếc nuối cái chuyện mình đã làm và cái chuyện mình không chịu làm. Cái tâm nó không chịu yên, tâm bứt rứt, day dứt, gọi là hối.

Còn cái phóng dật ở đây thì chỉ cho cái trạng thái tâm không có được tập trung, giống như hòn đá bị ném vô đồng tro vậy đó, nó bay lên tán loạn. Tôi sợ mấy người học sơ sơ lắm. Tôi tưởng họ biết tôi hỏi họ với thiện chí, tôi hỏi họ để tôi nói cái chuyện mình muốn nói, mà không ngờ họ tề khùng khiếp, bao nhiêu năm trời mà họ không nghĩ họ phải biết những chuyện đó, họ tề như vậy. Tâm bị hoài nghi thì nó giống như là bị vấy bùn, hoài nghi là tâm nó hoang mang, nó thắc mắc, nó không có rõ. Không biết mình là ai, không biết mình từ đâu tới, không biết mình phải làm gì, không biết Đức Phật có đúng là bậc giải thoát hay không, con đường của Đức Phật có đem đến cho mình sự giải thoát hay không? Nói chung cái nghi ngờ nó liên quan đến con đường giải thoát, chứ mấy cái khác là không phải, cái gì nó liên quan tới đời sống tâm linh của mình thì nó mới đúng là hoài nghi.

Thì 5 cái này trong bài kinh Đức Phật nói là làm cho con người ta bị mê ngủ là vậy đó. Theo hỏi đó giờ mình học, hôn thụ cái khiến ta mê mờ theo nghĩa đen. Còn 5 triền cái đó làm ta mê mờ theo nghĩa bóng, tức là lúc đó cái đầu óc mình không có nghĩ ra cái gì hết.

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

Cái quyền Triết học A Tỳ Đàm, Sư Pháp Tín ở chùa Bửu Đức (Biên Hòa) có, quý vị có thể liên lạc với Sư. Ở đây 5 pháp triền cái nó làm mình bị khờ. Ví dụ mình nói về cái tham dục đi, một khi nó chìm sâu vô đó thì nó không còn biết cái gì hết. Giống như một đứa bé nó ham thích đồ chơi thì ba mẹ ông bà kêu nó cũng không nghe, mình cũng y như vậy thôi, khi mình ham thích cái gì rồi thì khó mà suy nghĩ đến chuyện khác. Mà có cái này tôi có nói rồi, do khuynh hướng tâm lý của bản thân, cộng với sự tác động của tiền nghiệp cho nên hôm nay chúng ta mới có mặt trong cái môi trường sống như vậy, trong cái môi trường đó chúng ta bị tác động bởi phiền não cho nên chúng ta thấy thích, nếu mà hiểu được cái này thì mình bớt được nhiều cái đam mê lắm.

Tôi biết có một người nam ở Vĩnh Long, tới lúc ông đi ra nước ngoài được 3 năm, mỗi ngày trong 3 năm đó là mỗi ngày đau đầu nhớ quê không chịu nổi. Vậy mà lúc ông về Việt Nam có 3 năm thôi thì ông nói thế này: “Bà ơi bằng mọi giá phải cho tôi quay về Mỹ, tôi chịu hết nổi rồi, nó ồn quá nó bụi quá, nó chạy xe nguy hiểm quá.” Cho nên người Phật tử thích cái này cái kia, thì nó không là cái gì hết nó rất là khoa học. Mình ăn thấy ngon thì cái đó nó do cái nghiệp dục giới, chứ không có cái gì nó ngon, cái gì dở hết. Cái sân nó cũng vậy, cái thích càng nhiều thì cái bất mãn càng lớn, cho nên 5 dục càng nhiều thì cái bất mãn càng lớn. Trên cái cõi Phạm Thiên thì không có 5 dục. Không có hy vọng thì làm sao có thất vọng.

Rồi tiếp theo là tới cái Hôn thụ, là một cái trạng thái đã dục, tiêu cực, thụ động, thiếu máu, tức là mình không có đủ lửa. Khi tới lúc hành thiền thì mình đã dục, ngập lên ngập xuống. Thì cái hôn là hôn trầm, thụ là thụ miên, nhẹ thì hai cái này khiến cho mình buồn ngủ, không có khả năng tỉnh táo. Còn trạo hối, trạo là phóng dật không có khả năng tập trung, còn hối là day dứt về chuyện mình đã làm hoặc không chịu làm. Còn hoài nghi là thắc mắc về mình, về đạo sư mình theo, về pháp môn mình tu, về con đường mà mình đang tu tập.

Tôi nhắc lại, trong bài Kinh này Đức Phật nói là: “Đính vô 1 trong cái này sẽ bị mê mờ không có suy nghĩ được cái gì hết. Đó là 5 pháp dẫn đến mê ngủ.”

Tiếp theo là 5 Pháp dẫn đến tỉnh thức. Đó là 5 quyền gồm Tín quyền: là niềm tin về Tam Bảo, pháp môn mình đang tu tập, niềm tin này phải chín chắn. Đặc biệt phải dựa trên trí tuệ, người có trí mà không có tin thì nguy hiểm. Người có tin mà không có trí cũng nguy hiểm, mà có tin và trí mà không có niệm định thì cũng nguy hiểm. Tấn quyền: là tứ chánh cần, sự nỗ lực trao đổi tu đạo, nỗ lực tìm hiểu duy trì những thiện pháp đã có. 5 quyền làm cho người ta tỉnh.

5 Triền cái làm cho người ta mê ngủ theo nghĩa đen trong đó có hôn thụ, còn 4 cái còn lại làm cho người ta mê ngủ theo nghĩa bóng. 5 cái pháp thiện thì làm cho con người ta tỉnh thức theo nghĩa đen và nghĩa bóng. Nghĩa là khi mà cái Pháp thiện nó cuộn cuộn cuộn cuộn thì nó thức làm sao mà ngủ. A Tỳ Đàm đã nói rồi, hễ mà thiện có mặt thì làm sao có ác mặt, chỉ cần lúc nào không có 5 triền cái nói chung và thụ miên nói riêng thì mình tỉnh táo ghê lắm, cái gì mình nghĩ cũng thông hết. Cho nên 5 quyền làm cho mình tỉnh thức.

5 Pháp làm cho người ta trở nên bất tịnh cũng là 5 triền cái và 5 pháp làm cho người ta thanh tịnh đó là 5 quyền. 5 quyền gồm có Tín, là niềm tin trong sạch vào Tam bảo, thầy bạn, Tấn thì tôi có nói rồi, Niệm là khả năng ghi nhớ. Tà nó có cái hay như vậy, chữ niệm á là gồm có chữ kim, tức là bây giờ nằm trên chữ tâm, tức là tâm biết rõ mọi thứ ở đây và bây giờ. Định là khả năng tập trung tư tưởng, không để cho nó nghĩ lung tung. Còn Tuệ có hai: một là sự biết rõ nó là cái gì biết rõ là thiện hay bất thiện, nên làm hay không nên làm, nói chung là biết rõ các pháp. Thứ 2 là biết rõ nó vận hành ra sao. Ví dụ như biết rõ cái này là do duyên mà có, cái này là nhân cái này là quả. 5 cái này nó làm cho người ta trở nên thanh tịnh.

Ở thời Thế Tôn có một cái ông này, đến gặp Thế Tôn, ông nói “Thưa Thế Tôn hỏi con còn trẻ đó, học mau nhớ lâu, còn giờ thì học lâu mà mau quên là tại sao?”. Đức Phật nói: “Do tâm của mình nó bị 5 triền cái che lấp nên học khó vào mà nó lại mau quên, còn có 5 quyền thì muốn học cái gì cũng được hết.”

Người đại căn đại duyên thì cái giai đoạn tạm gọi là Tuệ này nè. Vô ngại giải đạo, thì nghe có một bản dịch của Nguyễn Tăng Nhân, bản thứ hai là của Thượng tọa Pháp Chất. Hồi trước tôi chỉ đọc Thanh Tịnh Đạo bằng tiếng ... với bằng tiếng Pali thôi, nói không phải tôi chê mà lúc đó

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẢN PHỔ BIẾN

chưa có bản dịch tiếng Việt, tôi nói thiệt đọc bản Pali tôi thấy nó sáng hơn. Cái gì là Pháp làm cho mình tỉnh thức, cái gì là Pháp làm cho mình bị ô ứ. Cái gì là Pháp làm cho mình thanh tịnh, đọc bản Pali nó sáng lắm. Bản dịch nó rối lắm, bản Pali có 4 câu, bản dịch của quý vị tới 8 câu, thì đây là cái bộ rất là quan trọng. Tôi nhớ trong đó có nói về Bát Chánh Đạo, sâu vô cùng, sâu không thể nói nổi. Trong đó tôi nhớ có nói tới 73 trí tuệ của chư Tăng rất là hay. Có phần giảng về thần thông, rất là hay. Mà tôi lấy làm lạ là sao người Việt Nam sợ Kinh như sợ thầy Pháp vậy, sợ Kinh cần. Tôi nói người Việt Nam sợ kinh cần, làm gì cũng làm mà có cái không dám thỉnh kinh về, sợ Kinh cần. Đặc biệt có bộ Vô ngại giải đạo, vô cùng hay.

Sáng nay tôi giảng tới đây là đủ rồi. Quyển sách mà quý vị nên đọc là Vô ngại giải đạo. Nếu trong room có Phật tử Bắc tông thì đây là những quyển sách mà quý vị nên lưu tâm. Thứ nhất là Câu xá lý, Thành thật luận, Phát trí luận, Tỳ bà sa luận. Đây là dành cho A tỳ đàm của các bộ phái. Còn ai mà muốn chuyên về Nam Tông mà thôi thì đây là những quyển mà sống chết gì quý vị cũng phải đọc là: Sớ giải của Thánh pháp tập yếu, thứ hai là Sớ giải của Pháp tụ. Thứ 3 là Sớ giải của phân tích, rồi Sớ giải của mộ luận chỉ.